

GAZETA PABJANICKA

wychodzi 2 razy tygodniowo we Środy i w Soboty po południu.

Prenumerata wynosi: Rocznie rb. 2 kop. 80. Półrocznie rb. 1 kop. 40. Kwartalnie kop. 70. Miesięcznie kop. 25. **Z przesyłką pocztową:** Rocznie rb. 4. Półrocznie rb. 2. Kwartalnie rb. 1.

Prenumeratę przyjmują: Administracja „Gazety Pabjanickiej”, ulica Ś-go Rocha № 23, Księgarnie miejscowe oraz Kantory pism p. Wadzyńskiego i p. Pobudkowskiego.

Ogłoszenia: 1 wiersz petitem przed tekstem 30 kop. 1 wiersz petitem za tekstem 10 kop. Nekrologi i reklamy za wiersz 20 kop. Ogłoszenia drobne za wyraz 3 k. Najmniejsze ogłoszenie 30 kop.

Adres Redakcji i Administracji: Pabjanice, ulica Ś-go Rocha № 23.

Cena numeru pojedynczego 3 kop.

Za odnośnienie do domu dolicza się 10 kop. miesięcznie.

Redakcja otwarta w dni powszednie od 11—1 r. i od 5—8 pp., w niedziele i święta od 12—2 pp.

Dobra odpowiedź to słodki pocałunek.

Kto dał zdrowe pojęcie rozwoju myśli politycznej na drodze czynu w stosunku do całokształtu życia narodowego?

D-r Wikt. Szokalski ur. 1811 r. w Sandomierzu, uczeń liceum i Uniw. Warszawskiego, lekarz Wojsk Polskich 1830 r., wślad emigrant 31 r. i asystent i profesor na klinice prof. Sichela w Paryżu, od 1853 r. wielkich zasług lekarz warszawski, profesor Akademji, Szkoły Głównej i Uniwersytetu, 20 lat kierujący ruchem naukowym w T-wie Lekarskim Warszawskim, gdzie położył niespożyte zasługi. „Osobistość dobrze znana w Warszawie i najpiękniej upamiętniona w żywej jeszcze tradycji stolicy naszej”.

On to Szokalski, będąc w 1848 r. delegowanym przez Adama ks. Czartoryskiego z Paryża do Południowych Niemiec w celu „rozmażania w Niem-

cech komitetów na rzecz Niepodległości Polski tym lub owym sposobem pracujących” i zjednywania opinji dla nas przychylniej wśród kół liberalnych, po b. pilnem wybadaniu stanu politycznego południowych niemieckich prowincji, będących wówczas głównym siedliskiem „ruchu wolnościowego” całych Niemiec, oto co pisał w swoim ostatecznym raporcie z czynności swoich nad Renem*).

„...Partja republikańska jest bardzo słaba. Wyjąwszy kilka osób w Ks. Badenickim, szczerze powiedzieć mogę, że nigdzie nie znalazł nikogo, kto by życzył sobie bezpośredniego wprowadzenia republiki. Wszyscy żądają republikańskich instytucji, to jest wolności druku, wolności zgromadza-

*) Emil Kipa, „Misja polityczna D-ra W. Szokalskiego do Niemiec”. Biblioteka Warsz. Kwiecień 1913 r.

nia się, publiczności sądów, uzbrojenia ludu i t. d., ale nikt nie chce wypędzenia panujących książąt.

Ludzie wszystkich klas zgadzają się, że republiki nie zaprowadza się edyktami parlamentu, ale same się robią przez wykształcenie polityczne narodu. Każdy widzi, że w Niemczech niema jeszcze Republikanów i że eo ipso — tym samym — rzeczpospolita utrzymać by się nie mogła. Ruch cały dzisiejszy niemiecki, odbywa się na polu du centre gauche, (lewicowem), a ponieważ na tem polu jedni są w żądaniach swych więcej, inni mniej zaawansowani, więc więcej chcą uchodzić za republikanów. W ogólności jest wielkie oburzenie przeciw królom i książętom: o owem głupowatym przywiązaniu do dynastji niema dziś w Niemczech żadnej mowy, ale każdy to widzi, że w dzisiejszych okolicznościach, wypędzenie 32 dynastji byłoby szaleństwem, które by spowodowało najokropniejsze skutki...

A w zakresie sympatji dla naszej, ówczesnej sprawy, co Szokalski sprawdził?

„Wszystkie ówczesne szlachetniejsze żywioły, ześrodkowane szczególnie w najrdzenniejszych południowych stro-

nach niemieckich „cała śmietanka umysłowa, wszyscy szczerzy politycy, całuneczni dziennikarstwo, opinja zgromadzeń ludowych itd., wszystko to było dalekie od solidaryzowania się z dokonany czynem podziałowym Polski, będącym dziełem nie narodu niemieckiego, lecz rządów pruskiego i austriackiego.

Nie szczędziły już poprzednio objawów serdecznej sympatji nieszczęściom i wysiłkom Polski w dobie powstania Kościuszki i rewolucji listopadowej. Obecnie zaś, w okresie klęsk i porywów wolnościowych w samych że Niemczech, w burzliwej dobie „Wiosny narodów” 1848 r., te naprawdę narodowe i liberalne żywioły Niemieckie, z należytą świadomością wewnętrznego powinowactwa zobowiązanych dążeń wyzwoleniczych, znowu wyciągały rękę Polsce. Ówczesne Niemcy rozumiały już dobrze konieczność i to nieuniknioną zjednoczenia narodowego, lecz polityka gwałtu i zbrodni politycznych. „Polityka pruska” była im wstrętną. Stąd też „postulat narodowy Polski” rozważano we wszystkich liberalnych kołach niemieckich sympatycznie, licząc że takowy da się po-

5)

Helena Buchnerówna.

Dla ideałów.

== Nowela. ==

— • • • —

I oto dziś poznała znów człowieka, który opowiedział jej swój bieg życia od kolebki, aż do chwili dojrzałości i pełni rozkwitu sił. Nie tyle było ono twarde i bolesne fizycznie, ile wyczerpujące duchowo i paraliżujące bolesnem echem wspomnień nawet całe następne życie. Współczuła mu, jako składnikowi tego wielkiego konglomeratu — zwanego ludzkością. Wewnętrzna jej istota była nawskroś altruistyczna i jako taka domagała się, by i jej smutki i dolegliwości były odczuwane przez tych, ku którym żyła głębokie współczucie.

Zdawało jej się, że tak jest i tak być powinno, że za wszelkie dobro innym wyrządzone, otrzyma w zapłacie kwiaty sympatji i życzliwości. Tak, ale Stasia była zbyt młodą, znała świat tylko z jego zewnętrznej, dobrej strony, nie wiedziała zaś ile podłości, podstępstw i kłamstw nurtuje wewnątrz społecznego organizmu. Nie wiedziała o tej pra-

wdzie że „niewdzięczność jest prawem życia, a wdzięczność cnotą wyjątkową”.

Nazajutrz, o zwykłej porze Stasia udała się na przechadzkę, lecz jakież zdziwienie odmalowało się na jej twarzy, gdy na drodze wśród zbóż ujrziała wyniosłą postać Orwicza. Stał oparty na lasce i robił wrażenie, że kogós śledzi, lub wyczekuje. Spozrzeglwszy Stasię, uklonił jej się zdala i zaczął śpiesznie iść na jej spotkanie.

— „Moje uszanowanie pani” — rzekł dzwicznym, sympatycznym głosem, wyciągając dłoń życzliwie.

— „Dzień dobry — rzekła nieco oszłomiona Stasia — widzę, że pan zaczyna wstępować w me ślady, robiąc codzienne, tak wczesne wycieczki. Może przyroda, którą pan tak barwnie umie malować, a więc i odczuwać, wpłynie kojąco na duszę i zniwieczy w niej zarodki pesymizmu”.

— „Nie — odrzekł Zygmunt — pesymizmu we mnie niema jeszcze ni cienia, gdyż nie straciłem jeszcze wiary w myśl i czyn — te dwa czynniki byle czyste i szlachetne gdy owładną istotą, doskonale potrafią wypełnić życie i stworzyć z danego osobnika pogodną istotę dla siebie i otoczenia, a pożyteczną dla kraju i ludzkości”.

— „A jednak — odparła śmiejąc Stasia — tyle się w życiu napotyka przeszkód, których przezwyciężyć nie można, tyle nędzy i cierpienia naokół, że wszystko to może usposobić pesymistycznie intelektualną stronę człowieka” —

— „Bezwarunkowo — odparł Orwicz — znajdując powyższe okoliczności doskonały grunt dla swego rozwoju u jednostek, gdzie energia, wola i zdrowe moralne poczucie znajdują się niemal w uśpieniu, lecz w dążeniach każdego zdrowego i silnego duchowo osobnika, dominującą rolę odgrywać powinny usiłowania do zrealizowania pełni życia. Im więcej przeszkód napotykać będziemy, tem większe w nas się wzbudzą zdolności do ich pokonywania i tem większa na nie odporność. Dlatego też, najważniejszym czynnikiem w duchowym rozwoju człowieka jest jego indywidualność t. j. wydobycie na jaw największej zdolności i podporządkowanie takowej innych mniej ważnych. Człowiek pracując w kierunku swego uzdolnienia, będzie znajdował wewnętrzne zadowolenie w tej pracy — a więc w niej swą najintrynatniejszą nagrodę. Typ taki zaliczyć niestety trzeba do typów, przerosłych współczesne nam społeczeństwo; będzie zrozumianym i cenionym przez niewielu, jednakże wierzyć trzeba usilnie, że te jednostki geniusze — dziwaki porwą za sobą coraz więcej i więcej osób, wszczepiając w nich te same przekonania i wyrывая ich z gnuśnej, interesownej epoki kapitalizmu, który panuje nieokiełznane we współczesnej nam dobie. Tylko w pracy dla pracy samej może znaleźć duch ludzki owo błogie zadowolenie i spokój — którego imię — szczęście”.

(D. c. n.)

godzić, skojarzyć a nawet spożytkować? z dziejową koniecznością Unji Niemieckiej. Dość powiedzieć, że w całym tym Wielkim Centrze ówczesnych Niemiec w prowincjach nadreńskich, koncentrującym cały ruch polityczny narodu, d-r Szokalski, we wszystkich miastach, w których zjawiał się jako emisariusz sprawy Polskiej, jako to w Kolonii, Frankfurcie, Moguncji, Wiesbaden, Gießen, Hamburgu i Darmstadtzie, wszędzie był przyjmowany z otwartymi rękami, wszędzie z największą łatwością, daly mu się zawiązać komitety, w skład których wchodziłi przedni obywatele miejscowi — kupcy, bankierzy, adwokaci, dziennikarze, politycy i t. d. dla popierania sprawy polskiej i potępienia polityki pruskiej w Poznaniu.

Czy dało to owoce?

Żadnych, realnie rzeczy biorąc, gdyż jak wiadomo bardzo prędko sam „Wolnościowy ruch“ niemiecki wobec braku organizacyi i rozbieżności partyjnych dążeń, wpadł doszczętnie a „gadający sejm“ frankfurcki, rozpędzony gwałtem reakcyi rządowej, całą sprawę zaprzepścił.

W ślad dostaną się Niemcy pod bat pruski, a po dwudziestu latach Bismark, żelaznym koszturum rozruci opłotki ówch 32 państw niemieckich, ścigając szleją pruską, w jednolite Cesarstwo, siejąc pełną dłońią ziarna podłości hegemonji Prus. A że tego rodzaju stan rzeczy dla Narodu to stan niewoli, a „Niewola sęczy jad, co rozkłada duchów skład“, dość prędko „dusza narodu niemieckiego“ zapomni o swych porywach i biciach serca „dla nieszczęśliwej sprawy Polski“, wyprze się swych sympatyj 1831 i 1846 r. dla „ofiary Pruskiej Polityki“ i zeszedłszy na techną nienawiścią szlaki nacjonalizmu, politykę gwałtu, rozboju, wydziedziczenia, uzna za politykę Niemiec.

Eug. Sokołowski.

Feljeton.

Szanowny Czytelniku „Gazety“, Paryż ma wieżę Eifla; Wenecja — ulice-kanaly; Monachjum — słynne browary; Pekin — mur, a Pabjanice....

Pabjanice mają — ruchomą sikawkę do polewania ulic.

Tak. To mają Pabjanice. I to jest przynajmniej obecnie „clou“ naszego miasta.

Pewien obywatel z ul. Zamkowej zdobył się na podobny luksus i każe uczeiwie polewać przed domem swym ulicę i chodnik.

O, gdybyż miasto nasze miało więcej takich obywateli no i — sikawek.

Zważ szanowny czytelniku, co by to było za dobrodziejstwo dla mieszkańców.

Nie byłoby tyle kurzu, kurz nie dostawałby się do nosa, nos by nie kichał, kichanie nie wywoływałoby zakatarzenia, zakatarzenie — zapalenia, zapalenie — kosztów, koszt — strat, straty — braków, braki — kłopotów, kłopoty — zmartwienia, zmartwienie — rozpacz, rozpacz — no jednym słowem byłoby dobrze, bardzo dobrze.

Ponieważ jednak tymczasem ruchomych sikawek w mieście naszym brak, radzę wszystkim, którzy lubią

PIEŚŃ.

W-mu p. Ralfowi za Jego smutną Bajkę ofiaruje — autor.

Ha! wszystko mamy: jakieś święte ognie,
w duszach nam płoną błyskotliwe jasnie,
myśli, jak ptaki trzepocą łataśnię
i snują cuda, niewidzialne baśnie —
i wolę mamy, która wszystko pognie,
wszystko potłami, strzaska i zniweczy,
na walkę pójdzie naprzeciw stu mieczy,
na bój, na walkę, lecz... zwycięsko wróci,
pieśń tryumfalną zanuci, zanuci...
I lot orkanny i bojowy szal,
muzykę uczuć i muzykę krwi
i moc — i moc, — co — jak huk stu dział
potężna — o wyprawach śnił...
Ha, cóż nam obu! niechaj pędzą burze,
niech napierają z wściekłością szakalą,
niechaj pioruny w nasze piersi wala,
staniami śmiało, jak bogowie w chmurze!
Sokole oczy do walk nam się palą,
ramiona prężą i prężą się dusze;
zwycięzcy siebie, strojni w pioropusze
śród mgieł przepastnych w mroków zawierusze
pędzimy rzeki rozhukanej falą,
podniebnych orłów, rozwichrzoną jazdą,
w dal, — w dal płonącą jakąś złotą gwiazdą,
gdzie ideału, z mgławic wstaje słońce...
skwir skrzydeł... płyniem... wolnej Jazdy gońce...
Rujnować, tworzyć, zwyciężać i pieśń,
pieśń, jak meteor ciskać w ciemną noc,
a potem skupić Duszy — mocy moc
i... strącić siebie choćby... w piekła cieśnię!
Pełni w zanadru wybuchowych min,
rzucamy niemi w kłamy świata tron —
czyńmy Czyn, iśmy Czyn —
a echo rozpieśnione niechaj wiatr kolebie —
nie czekać nam na zbiory i na plan —
czyńmy Czyn, iśmy Czyn —
a potem Twórcy, Burzyciele strąćmy siebie!

Emil Koźmiński.

W sprawie strajków w Łodzi.

Odezwa Łódzkiego Chrz. Tow. Dobr.

Łódzkie Towarz. Dobroczynności zwróciło poważną uwagę na zagrażającą przyszłość jaką zgotować mo-

gą tak długo trwające strajki. Jedyną radę widząc w jaknajszyszym porozumieniu się robotników i fabrykantów, Tow. Dobroc. zwraca się do nich z odezwą ogłoszoną w tych dniach w pismach łódzkich, a nawołującą obie strony do wzajemnych ustępstw i wskazującą drogi, na których możliwe byłoby dojście do porozumienia.

Ze względu na doniosłość odezwy, podajemy ją w znaczniejszych wyjątkach:

„W imię uświęconej tradycji prosimy Was, szanowni obywatele — przemysłowcy i obywatele — robotnicy, niech obecna walka ekonomiczna nie odbije się ujemnie na instytucjach dobroczynności publicznej i niech uczucia Wasze względem nich żadnej nie ulegną zmianie!

Gdy kilka tygodni temu w przemysle nastąpiła pewna, choć nieznaczna zmiana ku lepszemu, i towarzystwo nasze zaczęło z pewną ufnością spoglądać w przyszłość, nie było dla nikogo tajemnicą, że bezrobocie i zastój lat ostatnich spowodowała okoliczność, że przemysł łódzki utracił rynki zbytu dla swoich wyrobów w Cesarstwie, a stracili rynki te nasi przemysłowcy dlatego, że przestali, koniecznością zmuszeni, kupcom rosyjskim z gubernji wewnętrznym dawać znaczne kredyty, ponieważ ci ostatni kredytu w najniesumienniejszy sposób nadużywali, bądź to nie płacąc wcale długów, bądź urządzając sztuczne upadłości, bądź wreszcie zwracając towary po długim nader czasie. Odmowa kredytu pociągnęła za sobą brak zamówień. Składy na miejscu wkrótce zapelnily się towarami, które przedstawiały martwy, bo nieprocentujący się kapitał. Trzeba było ograniczyć wytwórczość a co za tem idzie, skrócić czas pracy, zmniejszyć liczbę robotników, a w wielu wypadkach zmniejszyć nawet zarobki. Nastąpił smutny a pociągający za sobą tyle upokorzeń dla robotniczego niesienia pomocy pozbawionym pracy drogą miłosierdzia czy to w formie wsparć pieniężnych, czy też w formie robót publicznych. Straty, poniesione w tym czasie przez przemysłowców, wynoszą co najmniej 30 milionów rubli. Liczbę tę zacierpniliśmy z wiarogodnego zupełnie źródła.

Zdawało się, że wspólna niedola doby ostatniej na czas dłuższy spoi dwa obozy, które wciąż dzielą nieporozumienia ekonomiczne, że, odkładając porachunki na czas późniejszy, wykorzystają sprzyjającą naszemu przemysłowi chwilę i ręka w rękę pełną

parą pracować będą dla powetowania sobie choć w części poniesionych strat. A szło tu o rzecz bardzo ważną, ważniejszą od pozyskania chwilowego zarobku, ważniejszą od chwilowego rozkwitu naszego przemysłu. Szło tu nie mniej nie więcej, jak o powrotne zdobycie rynku zbytu dla naszego przemysłu w Cesarstwie. Celu tego rzecz naturalna przemysłowcy sami dopiąć nie mogą bez rzetelnego współdziału w pracy ciągłej ze strony robotników.

Wytwórczość nasza obliczona jest na wywóz. Bez rynków zbytu wam, szanowni robotnicy, nie pomogą ani strajki, ani też terror, a zaś wam, szanowni przemysłowcy, nie pomoże bez rynków zbytu ani zmniejszenie zarobków, ani też najsilniejsza obrona.

Fabrykant zmuszony fabrykę w takich warunkach zamknąć. Źródło dochodu jego zaplasczone. A robotnik chyba wróci do siebie do „orki“ Ale gdzież to „do siebie“? Gdzież czeka nań orka? Ojcowizna, którą dziad i pradziad skrapiał potem, oddawna już w rękach obcych. Chyba robotnik o kiju pójdzie tam, gdzie dawniej kupowano jego wyrób, i gdzie fabrykant, zamknawszy tu fabrykę, wybuduje nową w warunkach dla siebie wygodniejszych. Ależ tam robotnik nasz spotka się z ludnością obcą, która przywita go naprzód wrogiem spojrzeniem, a następnie pięścią.

A więc jedyne dla was, szanowni przemysłowcy i robotnicy, wyjście i ocalenie — to porozumienie się i zgoda za wszelką cenę, a przedewszystkiem za cenę wzajemnych ustępstw. I oto za cenę natychmiastowego porozumienia, bo otchłań między wami z każdą niemal rozszerza się godzina.

Tymczasem rozpoczęła się z pożałowania godnym pośpiechem znana nam walka ekonomiczna; będąc w odmiennych warunkach rzeczą normalną, a nawet konieczną, walka ta w obecnej chwili jest nieszczęściem i dla przemysłowców i dla robotników, a głównie dla samego przemysłu krajowego, któremu grozi ruina, bo wyparciem zupełnem z granic naszego państwa. Mimowoli nasuwa się myśl, że w tym wypadku działa wróg, konkurent naszego przemysłu polskiego, pragnący mu ostatecznie cios zadać śmiertelny, albo nie dopuścić do nowego dzwignięcia się po odebranych tylko co ciężarach, albo też walka ta jest dziełem wpływu z zewnątrz i z poza środowiska robotniczego, a wpływy te napotkały na grunt podatny, t. j. robotnika zbiedzonego. W ciągu paru zale-

świeże powietrze, w upalne oni udawać się choćby na godzinę na łono przyrody.

Przed kilku dniami wybrałem się na taką maleńką wycieczkę za miasto i aby was, czytelnicy, zachęcić do tegoż, opowiem wam co tam widziałem.

Przedewszystkiem zboże — widoki na urodzaje są bardzo dobre — stoi wymienienie: kłosy ogromne i pełne ziarna. Wysokością przewyższa miejscami średniego wzrostu człowieka. Słomy więc będzie dużo (będziemy sienniki co tydzień świeżą nabijać). Kartofle młode sięgają rozmiarami rozmiarami wielkości maślanych bułeczek. Ogórki dochodzą do rozmiarów 4 funtowych podługowatych chlebów. (Przypomina mi się zbawienny wpływ mizerji na żołądek). Sałata ma takie główki, że kiedy mnie chłopci gonili aby się przekonać czy nie „świsnąłem“ czego na polu lub w ogrodzie, to sobie najspokojniej „wpadłem“ w taką główkę sałaty i w żaden sposób mnie znaleźć nie mogli. (Szczęście że nie mieli „Muchy“). U ogrodników widziałem i podziwiałem marchew i pietruszkę wielkości (słowo humoru) lasek spacerowych, a grubości „szpryki“ sprowadzonej przez p. Piątkowskiego dla dezynfekcji cukierni (szczególnie sali bi-lardowej w sobotę). Spinaku również nie brak, wolę jednak o nim nie mó-

wić (Zabardzo mi przypomina ognisko rodzinne).

Krótko i węzłowo: w łonie przyrody dojrzewa i rozwija się wszystko doskonale, jest więc nadzieja, że wkrótce będziemy mogli objadać się jej płodami do woli, kto będzie chciał ten może nawet pochorować sobie troszkę na cholerynkę.

W każdym bądź razie dobre i to że w tych CIEŻKICH czasach, wszystko w przyrodzie rodzi się LEKKO.

To w polach i ogrodach. A wejdzmy do lasu a ujrzymy milion krzaczków z jagodami czarnymi, czerwonymi, zieleni... jednym słowem jagód jest dużo, bardzo dużo.

A grzybów — grzybów to chyba tyle co weksli protestowanych. Do jakich przytem dochodzą rozmiarów (grzyby, nie weksle). Śmiało może dwanaście osób spożyć wieszczkę pod średniej miary grzybem. Grzybobranie udaje się wspaniale (ale nie to Mickiewiczowskie). Rydzów nie brak.

Gąsek jest też dużo, prawie tyle jak w mieście. Zajaczków jest również sporo (choć znacznie mniej, niż tych chodzących).

Kto więc chce użyć świeżego powietrza a przytym najeść i napić się (wody) gratis, ten niechaj wybierze się na spacer na pola i do lasów. Ze sobą jednak radzę bezwarunkowo za-

brać pewien niezawodny środek działający zbawiennie na dolegliwości żołądkowe albo też pożyczyc od p. — Zresztą mniejsza z tym.

Kto chce niech siedzi w domu, kto chce niech idzie za miasto, a ja wam tymczasem, piękne czytelniczki i szanowni czytelnicy zadam zagadkę. Kto odgadnie ją najtrafniej ten otrzyma jako nagrodę bilet wolnego wejścia do — miejskiego parku i będzie o nim „stojąco“ w gazecie.

Rozwiązanie tej zagadki a właściwie odpowiedź na pytanie jakie tu postawię proszę przelać do redakcji „Gazety Pabjanickiej“.

A więc: Dlaczego w miejscowych monopolach stale brak denaturowanego spirytusu, żydzi natomiast mają go w sprzedaży i sprzedają go naturalnie znacznie drożej niż w składach monopolowych?

Mam nadzieję, że nadejdzie znaczna ilość odpowiedzi, ze względu choćby na nagrodę, o którą się przecież ubiegać warto.

Ralf.

dwie dni około 40,000 robotników, pozostało bez pracy. Liczba ta, jeżeli sprawa z tym samym chorobliwym rozwijać się będzie pospiesznie wkrótce dojdzie do 60,000. Gdzie przed tygodniem ożywiony jeszcze panował ruch i mrowieca praca, tam dziś śmiertelna cisza.

Czy tak ogromna liczba robotnika, wycieńczonego już podczas długotrwałego zastój, długo potrafi waleczyć? Czy wzgląd na własną zgłodniałą rodzinę, na kwilenie dzieci, nie wytrąci mu po krótkim szamotaniu się broni z ręki?

Z drugiej strony same słuchy, że w Łodzi panują strajki, powstrzymują całe zastępy kupców od jazdy do Łodzi po obstalunki i zamówienia. A kupiec, raz odwróciwszy się od Łodzi i nawiązawszy stosunki z innymi firmami, do nas nie wróci; okoliczność ta i przemysłowców winna skłonić do możliwych ustępstw we własnym dobru zrozumianym interesie. Dłuższe potrwanie strajku znaczy powolne podkopanie własnego, t. j. przemysłowców, i robotników, bytu, powolne podcinanie tej gałęzi na drzewie przemysłu wszechświatowego, na której rozrastał się nasz dobrobyt krajowy.

Nam się zdaje, że należało obecnie walki nie rozpoczynać, dać raczej czas i przemysłowcom do wydzwignięcia się choćby częściowego z krytycznego położenia materialnego i do powetowania sobie choć części poniesionych strat, a wtedy, przekonani jesteśmy, byłiby dali posłuch uzasadnionym przedstawieniom robotników, a sprawa cała byłaby się załatwiła bez ogromnych strat, jakie już poniósł i przemysłowiec i robotnik. Obecnie tygodniowo brak już w budżecie robotników łódzkich 300,000 rb.

Do czego taki stan doprowadzi?

Na pomoc społeczeństwa bliższego i dalszego, jak to miało miejsce za czasu pierwszego lokautu, oglądać się nie możemy. Ta racjonalna wiedza stanowczo. Zresztą jeden nierozważny krok lub czyn podczas ogólnego napięcia nerwowego i ogólnego rozdrażnienia może wywołać najstraszniejsze następstwa.

Wiele przyczyniłoby się do załatwienia zatargu, gdyby przemysłowcy zechcieli podać wprost od siebie do publicznej wiadomości najniższą praktykowaną w danej fabryce, stopę zarobkową. Kursujące po mieście legendy o głodowych zbrodniach wywołują zamęt i wrzenie. Podanie do publicznej wiadomości najniższych zarobków położyłoby legendom tym koniec albo wystawiłoby pod pręgierz opinii publicznej te firmy, gdzie się głodowe zbrodnie praktykują.

Na tle takiego porozumienia można poruszyć sprawę bardzo ważną, wywołującą ciągle zgorzniecie i gorycz ze strony robotnika, sprawę obrażającego godność robotnika sposobu traktowania i obchodzenia się niektórych majstrów i zarządzających fabrykami. Im łatwiejszy będzie dostęp robotnika do samego właściciela, tem większe nastanie zaufanie między pracodawcami i robotnikami.

Łódzkie Chrześcijańskie Towarzystwo Dobroczynności w niniejszej odezwie prosi zwaśnionych o przywrócenie zerwanych stosunków, prosi o to w imię tego wszystkiego, co dla ludzi jest świętem; w imię dobrobytu naszego miasta i naszego kraju, w imię ojczyzny naszej dla jednych, ojczyzny przybranej dla drugich, względem której jedni i drudzy święte do spełnienia mają posłannictwo, prosi w imię dobrej własnych rodzin, w imię miłości bliźniego a wreszcie w imię Boga, który każe przebaczać i dobrem za złe odpłacać!

Czy inicjatywa ugodowa i próba nawiązania stosunków wyjdzie od przemysłowców, lub robotników lub wreszcie od osób trzecich — kraj i społeczeństwo błogosławić będą w następstwie imię tych, którzy podejmą z pomyslnym skutkiem sprawę pośrednictwa.

* * *

W tej samej sprawie zabiera głos „Nowy Kurjer Łódzki“, który nawiązując swe uwagi do powyższej odezwy,

kreśli projekt sposobu rozpoczęcia rokowań ku porozumieniu się stron.

W odezwie swej „Nowy Kurjer Łódzki“ pomiedzy innymi pisze:

„Dziś właśnie, bardziej niż kiedykolwiek, należy powołać do działania dotychczasowy obywatelski komitet ratunkowy, lub nowy komitet z udziałem robotników, który łatwo uzyska od gubernatora pozwolenie na zgromadzenie robotników poszczególnych fabryk. Na zebraniach tych wybrano by legalnie delegatów, wolnych w ten sposób od podejrzeń.

Tacy delegaci, łącznie z komitetem obywatelskim i delegatami fabrykantów rozpoznają żądania robotników każdej poszczególniej fabryki i chyba łatwo doprowadzą do zgody.

Doprowadzą do niej, gdyż robotnikom, którzy strajk rozpoczęli, zależy bardzo na uwolnieniu się od strasznej nędzy, fabrykantom zaś powinno zależyć na jaknajrychlejszym rozpoczęciu robót, gdyż dłuższa przerwa może doprowadzić do niepożądanych następstw wyzyskania strajku przez fabrykantów z okręgu moskiewskiego.

Rzucamy tę myśl w nadziei, iż znajdą się obywatele, którzy w czyn ją wprowadzą w najbliższej przyszłości“.

Okradzenie cudownego obrazu św. Józefa w Kaliszu.

Szczegóły kradzieży o której już pisaliśmy, przedstawiają się w następujący sposób:

Pomocnik zakrystjana weześnie niż zwykle, gdyż przed 5-tą rano, jakby przeczuwając niezwykle wydarzenie, poszedł przez zakrystję do kościoła i obchodził jak to było jego zwyczajem wszystkie ołtarze. Zbliżwszy się do kaplicy, w której mieści się cudowny obraz św. Józefa, zauważył komunikanty porożnięte na ołtarzu i wogóle panujący tutaj nieład. Zadzwoił na trwogę. Zbiegła się służba kościelna, a także nadbiegła policja i wszyscy udali się do kościoła. Tutaj przekonali się, że została dokonana zuchwała kradzież. Ponieważ obraz zasłaniający cudowny obraz św. Józefa był zamknięty, więc złoźyni, chcąc się dostać do niego, oderżnęli pierwszy obraz od ram, a z cudownego obrazu zdarli korony, oraz wota, zabrali puszkę od komunikantów, a także zerwali wota, znajdujące się na bocznym ołtarzu Pana Jezusa.

Linka zupełnie nowa z powiazanemi na niej w pewnych odstępach węzłami, zwieszająca się z okna, w którym była wyjęta szyba, wskazywała, że tą drogą złoźyni dostali się i uciekli z łupem; z zewnątrz kościoła od strony parku była przystawiona drabina, sięgająca do okna w miejscu, zakrytem krzewami. Patrząc się na otwór w oknie, nikt by nie przypuszczał, że tędy mógłby dostać się dorosły człowiek; tymczasem po zrobionej próbie okazało się, że otwór był dostateczny dla spełnienia kradzieży.

Łupem świętokradców stały się trzy szczerzółte korony, wysadzone drogiemi kamieniami, krzyż brylantowy oraz rozmaite wota, przedstawiające wartość około 30,000 rubli.

Wczesnym rankiem, jak tylko w mieście dowiedziano się o kradzieży, dorożkarz № 59 zawiadomił policję, że odwoził dwóch pasażerów, którzy wsiędli na Alei Józefiny około godz. 4-ej rano, zdawali mu się być podejrzanymi, gdyż mówili, że jadą do Blaszek, a potem w lesie za Opatówkiem wysiedli.

Według słów dorożkarza, obaj podróżni byli ubrani w jasne palta i mieli ze sobą ręczne walizki.

Policja pod wodzą p. Policmajstra Kowalewskiego natychmiast energicznie wzięła się do dzieła i wysłała na wszystkie strony swoich agentów.

Przed południem otrzymano w Kaliszu depeszę, że złoźyni są schwytani, agentom udało się przyłapać zbrodniarzy w wagonie na stacji Radliczyce. Natychmiast p. Policmajster Kowalewski udał się samochodem do

Sieradza, dokąd byli dowiezieni świętokradcy i tutaj (kuci w kajdany, a następnym pociągiem powrócono z nimi do Kalisza.

Pod silną eskortą schwytanych z łupem odwieziono do więzienia. Tłumy zapelniały ulice i wszyscy brali gorący udział w wypadkach dnia tak niezwykłego.

Franciszek Wojteczak i Stanisław Sobiecki vel Stobiecki oto nazwiska schwytanych, przy których znaleziony został łup zdobyty ręką świętokradzką w kościele Sw. Józefa. Obydwaj pochodzą ze stron kaliskich, lecz przebywają po większej części w Łodzi i stamtąd przyjechali, ażeby dokonać tak zuchwałej i wstrząsającej kradzieży.

O ile zostało sprawdzonem, najdroższe przedmioty zostały odzyskane.

Puszkę, w której były komunikanty, podobno złoźyni po drodze rzucili w żyto, lecz i tę jest nadzieja odzyskać gdyż wysłano policję na poszukiwania jej.

Drogocenny pierścień, dar Ojca Św., który znajdował się na palcu S-go Józefa został znaleziony pomiędzy ramami obrazów przy konstatowaniu skutków kradzieży. Wczoraj naczelnik policji śledczej udał się do Radliczyce, aby odebrać znaną koronę, oraz kilka złotych przedmiotów. Trzeciej korony dotąd nie odnaleziono.

Jeden ze schwytanych, a mianowicie Stanisław Sobiecki, przyznaje się do popełnionej kradzieży, Wojteczak zaś zapiera się.

I w tym wypadku nie obyło się bez kobiety. Jest nią niejaką Stefania Lilk, która była w towarzystwie złoźyni, za którą urządzono pościg i również osadzono ją w więzieniu do czasu wyjaśnienia jaką rolę odgrywała w tej kradzieży.

KRONIKA MIEJSCOWA.

Z kolei Kaliskiej.

Pasażerowie, jeżdżący koleją kaliską uskarżają się na niedostateczną ilość tragarzy na dworcu w Pabjanicach. I rzeczywiście, ilość ta, jak się nam zdaje, równa się 1, a w nocy często, a może i zawsze niema ani jednego.

Nie mogą również przyzwyczaić się do nocnej obsługi pociągów i konduktorzy, wobec czego przejeżdżanie zmęczonych pasażerów w nocy stacji, na których powinni byli wysiąść, jest na porządku dziennym.

Byliśmy już dwa razy świadkami nieporozumień, wynikłych z tego powodu. W jednym wypadku konduktor prawie w impertynencki sposób odpowiedział pasażerowi II klasy, gdy ten go prosił o obudzenie przed Łodzią: „niech pan sam sobie uważa“. W drugim zaś wypadku, jaki miał miejsce parę dni temu, pasażer, rosjanin, jadący aż z nad Amuru II-gą klasą, 20 dni i nocy, prosił oberkonduktora o obudzenie go przed Łodzią, otrzymał zapewnienie co do tego i pomimo to obudził się sam, ale... w Pabjanicach, gdzie zmuszono go do zapłacenia kary. Ponieważ zaś bardzo mu zależało na czasie i chciał jaknajwcześniej dostać się do Łodzi, zamierzał pojechać 1-ym tramwajem, nie przypuszczając, iż okaże się to niemożliwym... bo na stacji w Pabjanicach w nocy nie było wcale dorożek, a trudno z walizką dobre 2 wiorsty wędrować. Nie wiemy co prawda, czy konduktor obowiązany jest budzić pasażerów, ale nie ulega wątpliwości, że skoro podjął się tego, to dopełnić był powinien. W każdym zaś razie sądzimy, że powinien przed każdą stacją, a przynajmniej w nocy, przejść przez wagon i wywołać takową.

Drugiego pasażera, jadącego do Pabjanic, tenże sam konduktor nie zapomniał obudzić, ale z góry otrzymał za to 20 kop.

Oberkonduktor na pretensję, wnoszoną przez owego pasażera w obecności pomocnika zawiadowcy stacji, odrzekł, iż nie może on być niezły

niańką, a stację mają poleczone wywoływać tylko na peronie. Ciekawe dla kogo? Bo ci, którzy są w wagonie nie słyszą, ci zaś, którzy są na peronie, chyba wiedzą na jakiej stacji wsiadają.

A jednak w pociągach nocnych winny obowiązywać inne prawidła. Człowiek zmęczony całodzienną bieganiem np. w Warszawie, pomimo najszerzej chęci nie spania, musi zasnąć w wagonie, a więc i może przespąć stację. Nawet dla nieśpiących, a nieznających dobrze drogi wywołanie najbliższej stacji w wagonach jest pożądane. Zawsze się niestety zapomina, że nie nos dla tabakierki a tabakiera dla nosa. Nie też dziwnego, że takie porządki nawet pasażerów z nad Amuru w zdumienie wprawiają.

Z fabryki „Krusche i Ender“.

Wczoraj w godzinach południowych na gmachach fabrycznych zostało rozlepione następujące ogłoszenie podpisane przez Zarząd fabryki:

„Zarząd Towarzystwa Akcyjnego „Krusche i Ender“ niniejszym zawiadamia, iż fabryki Towarzystwa mają być puszczone w ruch na warunkach pracy, jakie obowiązywały przed zamknięciem fabryki, lecz przy 6-dniowym zajęciu w tygodniu, o ile zgodna z tym liczba pracujących okaże się wystarczającą. Wszyscy więc, którzy zamierzają przystąpić do pracy, zgłaszać się mogą w sobotę dnia 12-go i poniedziałek dnia 14-go lipca r. b. od godz. 9-ej do 12-ej rano i od 2-ej do 6-ej popołudniu do sal biurowych oddzielnych oddziałów celem zapisywania ich do nowych list roboczych, przyczem nadmieniamy, że w wyżej wspomniane dwa dni zapisywani będą robotnicy tylko ze składu osób, które w dzień zamknięcia fabryki liczyły się za robotników Tow. Akc. „Krusche i Ender“; od wtorku dnia 15-go lipca pozostawione będzie administracji fabryki prawo zapisywania, również i innych zgłaszających się osób“.

Znowu zwierzęcy czyn stróża kolejowego.

W d. 9 b. m. po godz. 10-ej, pasażer jakiś z pociągu pasażerskiego rzucił cukierki znajdującym się w pobliżu dzieciom. Nie podobalo się to jednemu ze stróżów kolejowych, który postanowił dzieci rozpedzić. Dzieci ujrzawszy go uciekły same. — Pozostał tylko jeden 9-letni Zygmunt Olezyk, który krzyków stróża nie słyszał, bo jest głuchy. — Na nim też dziki stróż wywarł swą złość, rozniewany niezmiernie, że nie mógł innych doścignąć. Wybił go ręką po twarzy, rzucił za uszy na ziemię i pokopał nogami. Matka podaje wściekłego stróża do sądu. Świadkiem zajścia był jeden z urzędników kolejowych, mamy więc nadzieję, że i sama władza kolejowa ukarze go odpowiednio. Wogóle stróż kolejni widocznie rekrutują się z pośród jakichś bandytów, gdyż w ostatnim czasie notowaliśmy wypadek, gdy stróż kolejowy przebił głowę żelaznym kijem jednemu chłopcu.

Bądźmy ostrożni.

Komunikują nam, iż las Rydzynski obfituje w żmije. W bieżącym tygodniu 16-letnia P-ówna, robotnica fabryki Krusche i Endera została ugryziona w nogę. Chociaż ukąszenie naszej żmii nie było śmiertelne, to jednakże niekiedy może wywołać dość niebezpieczne objawy.

O ile przeto ktoś konieczne chce boso po lesie chodzić, niech unika przynajmniej miejsc gęsto zarośniętych, jak np. wrzosami, gdzie żmije lubią przebywać.

Dorożkarzom naszym widocznie za dobrze się dzieje!

W swoim czasie administracja musiała wyznaczyć przymusowe noce dyżury na mieście, gdyż w razie nagłej potrzeby nie można było nigdy znaleźć dorożki, to samo teraz dzieje się na dworcu kolejowym w nocy. Mamy obecnie pociągi nocne, ale coż kiedy korzystać z nich zmniejsza w znacz-

nej mierze absolutny i stały brak do-
rożek podczas przychodzenia powyż-
szych pociągów. Stacja jest tak odda-
lona od miasta, że piesza podróż w
nocy po ciemku i błocie z dworca jest
ryzykowną pod każdym względem,
a coż mają zrobić ci, którzy mieli nie-
ostrożność przyjechać z pakunkami?

Widok taki mieliśmy sposobność
obserwować 9 b.m. podczas przyścia
nocnego pociągu z Warszawy. Kilku
pasażerów z mocno zdziwionymi mi-
nami i obłożeni paczkami, bezrad-
nie stało przed stacją, nie wiedząc, co
ze sobą począć. Sądźmy, że władze
miejskie zechcą wejść w tę sprawę
i również jakieś dyżury wyznaczyć dla
rozwielnionych panów dorożkarzy,
których pełno zawsze w szynkach,
a brak na stanowiskach.

Obyśmy jak najprędzej doczekali
się linii tramwajowej!

Szkarlatyna.

Groźna ta choroba znów zaczyna
zjawiać się w naszym mieście. W do-
mu № 11 przy ul. Nowokarnyszew-
skiej u dwóch rodzin zachorowało 3
dzieci na tę straszną chorobę wieku
dziecięcego.

Sprostowanie. W № 47 Gazety, w
sprawozdaniu z zebrania ogólnego Towar-
zystwa Sportowego błędnie podano liczbę
członków Sekcji Dramatycznej; począt-
kowo było ich 21, potem liczba ta wzrosła
do 33; liczby te podaje sprawozdanie
Zarządu.

Różne nowiny.

Podwyższenie kosztów ku- racyjnych.

Główny zarząd do spraw gospo-
darczych z powodu podrożenia pro-
duktów spożywczych podwyższył opłatę
za leczenie chorych w szpitalach:
powiatowym w Łasku i miejskim w
Pabjanicach do 80 kop. dziennie, za
chorego w oddziale wewnętrznym i 1
rb. 20 kop. w oddziale chirurgicznym;
św. Stanisława w Tomaszowie do 75
kop. w oddziale chorób wewnętrznych
i 1 rb. 20 kop. w oddziale chirurgicz-
nym, wreszcie w szpitalu powiatowym
w Brzezinach do 65 kop. w oddziale
chorób wewnętrznych i 1 rb. w od-
dziale chirurgicznym.

Wzbronienie pielgrzymek.

Mieszkaniec m. Częstochowy, Ale-
ksander Dąbrowski, w swoim czasie
złożył gubernatorowi piotrkowskiemu
podanie o pozwolenie udania się pro-
cesjonalnie z pielgrzymką z Częstocho-
wy do Wilna, do cudownego obrazu
M. B. Ostrobramskiej.

Obecnie—jak donosi „Gazeta Cze-
stochowska”—gubernator nadesłał od-
powiedź odmowną, motywując zakaz
wyjaśnieniem ministra spraw wewnę-
trzych, który zabronił pielgrzymek do
Wilna z gub. piotrkowskiej.

Z powodu pochodzenia pol- skiego.

Dzienniki petersburskie utrzymują
że minister komunikacji, Ruchlow, nie
zatwierdził b. posła piotrkowskiego,
p. Żukowskiego, na stanowisko dyrek-
tora administracyjnego, budowanej
obecnie kolei pódolskiej, jedynie z po-
wodu „polskiego pochodzenia” kan-
dydata.

Przeciwko szkole polskiej.

Nowoje Wremia—prowadzi w dal-
szym ciągu swą kampanję przeciwko
szkole polskiej. Teraz autor szeregu
tych zjadliwych i pełnych fałszu arty-
kułów utrzymuje, że „Macierz szkol-
na” była jedynie orężem walki z rzą-

dem, że prasa polska, między innymi
„Kurjer Polski” i A. Świętochowski,
krytycznie się odzwaja o szkole pol-
skiej (!) i t. d. Polacy—twierdzi au-
tor—w sprawie szkolnej ponieśli cał-
kowite bankructwo oraz dowiedli swe-
go nieprzygotowania i swej niedojrza-
łości kulturalnej i politycznej. „Lojal-
nego stosunku Polaków do państwo-
wości rosyjskiej nie należy oczekiwać”
tak kończy się artykuł.

Spaleni robotnicy.

W majątku Gatschow, na Po-
morzu, podpalono szopę z sezon-
owymi robotnikami polskimi. Kil-
ku z nich zginęło. Sprawca pod-
palenia niewiadomy.

Telegramy.

Zakończenie prac w Dumie.

Petersburg. Ogłoszono U-
kaz Najwyższy do Senatu o przer-
wie prac Dumy państwowej w d.
8-m lipca r. b. Prace będą wzno-
wione 28-go października.

Kłeski bułgarów.

Wiedeń.—Pisma wiedeńskie, opie-
rając się na ostatnich wiadomościach
z macedońskiego placu boju, przyznają,
że główna armja bułgarska została zu-
pełnie pobita. Jak się zdaje, dalszy
plan sztabu bułgarskiego polega na tem,
aby cofnąć się w stronę Sofji, skon-
centrować tam o ile możliwości jaknaj-
większe siły i stoczyć na terytorjum
bułgarskiem bitwę rozstrzygającą.

Sofia.—Armja bułgarska, która
wkroczyła na terytorjum serbskie pod
Vranje, została z wielkimi stratami
z granic Serbji odparta.

Ateny.—Wzięci do niewoli ofice-
rowie bułgarscy przyznają, że w armji
grasuje silnie cholera, a prócz tego
żołnierze cierpią na brak żywności.

Londyn.—Podług wiadomości
z bałkańskiego placu boju, armja
bułgarska cofa się na całej linii.

Berlin.—Przez Zemlin (a więc
źródło serbskie; Zemlin leży na lewej
austriackiej stronie Dunaju, naprzeciw
Białogrodu) donoszą:

Gen. Iwanow, dowódca drugiej
i trzeciej dywizji bułgarskiej, otoczony
przez połączone siły serbskie i gre-
ckie i odcięty od linii odwrotu, został
zmuszony z całym swym wojskiem do
złożenia broni i poddania się.

Bułgarzy w opalach.

Wiedeń. „Militärische Run-
dschau” otrzymała potwierdzenie
wiadomości o niepomysłnej sytu-
acji armji bułgarskiej w Macedo-
nii.

Dowodem tego krytycznego
położenia bułgarów jest ustąpie-
nie generała Sawowa ze stanowi-
ska wodza naczelnego. Stanowi-
sko to obejmie generał Dmitrijew.

Ateny. Armja grecka zaata-
kowała energicznie bułgarów na
południe od Strumicy. Bułgarzy
cofają się. Walka trwa w dalszym
ciągu.

Paryż. Do „Matina” dono-
szą, że armja serbska odniosła
zupełne zwycięstwo pod Isztibem.
Obecnie terytorjum serbskie oczy-
szczone jest zupełnie z bułgarów.

Wypowiedzenie wojny przez Rumunję.

Bukareszt. Wczoraj armja
rumuńska otrzymała rozkaz wkro-

czenia do Bułgarji. Jednocześnie
wysłana została nota rządowi buł-
garskiemu za pośrednictwem po-
sła rumuńskiego w Sofji. Wojna
została zatem wypowiedziana i
jednocześnie rozpoczęta.

Paryż. Dzienniki zgodnie
oświadczają, że sytuacja na Bał-
kanach staje się coraz groźniej-
sza. „Matin” jest zdania, że Aus-
trja, nie może już być biernym
wizjerem tego co dzieje się na
Bałkanach i nie może dopuścić
do wzrostu Serbji.

Odpowiedzi Redakcji.

Panu Ygrekowi. Nadesłany list druko-
wany nie będzie, ponieważ zawiera w so-
bie krytykę działalności Zarządu obecnie
nie istniejącego i niemającego wskutek te-
go dać w „Gazecie” odpowiednich wyjaś-
nień. Sprawę należało poruszyć czy to
ustnie czy piśmiennie na zebraniu ogólnem.
Teraz zaś widzimy tylko jedną drogę—
zwrócenie się b. sekcji oficjalnie do Za-
rządu T-wa, który jedynie może dać sady-
sfakcję Sekcji, czy to przez odpowiednie
wyjaśnienie, czy przez stwierdzenie winy
b. Zarządu o ile takową uzna. Ani były
Zarząd ani obecny, napewno nie odmówił-
by rozpatrzenia zgłoszonych pretensji.

„Dlatego też ewentualną polemikę
odkładamy do czasu, kiedy poruszona przez
pana sprawa rozpatrzona będzie w T-wie,
dokąd radzimy zwrócić się. W danej chwili
poświęcenie w „Gazecie” zbyt wiele miej-
sca na obszerną polemikę, jaka musiałaby
się wywiązać jest przedwczesne.

Sprostowanie co co do ilości członków
zamieszczamy.

Reszta naszego sprawozdania była zgo-
dna ze sprawozdaniem Zarządu odczytanem
na zebraniu.

Portret darmo

z jakiej bądź fotografii otrzy-
ma każdy kupujący
podczas wyprzedaży
przy zakupie za Rb. 30.

Wyprzedaż Posezonowa

teraz u SCHMECHLA i ROSNERA
Piotrkowska 100. Bajecznie tanio.

LETNIE PALTA MĘSKIE

dawniej 15,50	teraz	9 ⁹⁰
dawniej 18,50	„	12 ⁵⁰
dawniej 24,50	„	18 ⁵⁰

Nadzwyczaj tanio

Kostjumy damskie teraz 22⁰⁰

najnowsze fasony dawniej 24,50, 26,50.

DRUKARNIA
STANISŁAWA STEFANA
PABJANICE, UL. ZAMKOWA 11.
PRZYJMUJE WSZELKIE ROBOTY W ZAKRESIE
DRUKARSTWA WCHODZĄCE. CENY NAJNIZSZE

Chrześcijańska pracownia gorsetów
„STANISŁAWY”
Z dniem 1-go lipca została przeniesiona na
ul. ZAMKOWĄ 17, dom Hansa (1-sze piętro).
Wyrabia gorsety paryskich fasonów.
posiada duży wybór gotowych, oraz
uskućnia wszelką przeróbkę.

Sprzedam meble tanio zaraz, z powo-
du wyjazdu. Ul. Cerkowa dom Pieśniaka m. 8. (1-1-166)

4 lub 5 pokoi i kuchnia na II-im piętrze,
zaraz lub od 1-go
października do wynajęcia. Wiadomość w
zakładzie galanteryjnym R. Masickiego,
Stary Rynek 10. (3-1-463)

Jest do sprzedania Maszyna do szycia
nożna Singera w
bardzo dobrym stanie. Długa № 48 m. 2
(1 piętro).

Przy zakupie towarów prosimy
**powoływać się na ogłoszenia umiesz-
czane w „Gazecie Pabjanickiej”.**

Sodowa woda Kunerta najlepsza!!

000-20-6

R. MASICKI
SKŁAD KAPELUSZY I TOWARÓW GALANTERYJNYCH
PABJANICE, STARY RYNEK 10

Ceny stałe, niskie.

Poleca Sz. P. na sezon letni wielki wybór kapeluszy męskich słomkowych od 1,25 k. panama od 4 rb. i dzieciennych od 50 k., oraz duży wybór czapek letnich męskich, dzieciennych i uczniowskich. Także wielki wybór kołnierzyków damskich i męskich. Najmodniejsze krawaty i torebki damskie, również koszule męskie, kolorowe i białe, dzienne i nocne od 1,25., duży wybór lasek, parasoli i parasolek, fartuszków dzieciennych, jako też sandałków męskich, damskich i dzieciennych znanej firmy „SKOROCHOD”.

456-0-8